

ทบทวนการรับเงินหรือทรัพย์สินเพื่อจัดการศึกษา

นำเสนอเมื่อ : 28 พ.ย. 2567

ที่ ศธ 04006/ว5110

เรื่อง ทบทวนการรับเงินหรือทรัพย์สินเพื่อจัดการศึกษา

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ทุกเขต

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ศธ 04002/ว 2968 ลงวันที่ 26 ธันวาคม 2551

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แจ้งเรื่องการรับเงิน และทรัพย์สินเพื่อจัดการศึกษา ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขตและสถานศึกษาในสังกัด เพื่อชักชวนแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรับเงินบริจาค การรับเงินแปะเจียะ การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา และการเก็บเงินบำรุงการศึกษา ให้มีความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันและเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของใช้เป็นกรอบ ในการกำกับ ติดตาม และวินิจฉัย กรณีเกิดข้อร้องเรียน ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ในการนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขอแจ้งว่า เพื่อให้การดำเนินการ รับนักเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการรับเงินหรือทรัพย์สินเพื่อจัดการศึกษา เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ถูกต้อง ตามกฎ ระเบียบ และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง จึงขอทบทวนการปฏิบัติ เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้

1. การรับบริจาค หมายถึง การที่ผู้บริจาคมีความประสงค์จะบริจาคเงินหรือทรัพย์สิน ให้แก่โรงเรียนด้วยความเต็มใจเพื่อการกุศลโดยมิหวังผลตอบแทนใด ๆ โรงเรียนสามารถรับบริจาคได้ทั่วไป ยกเว้นช่วงเวลาการรับนักเรียน ต้องไม่มีการขอรับบริจาคจากผู้ปกครอง ไม่ว่าจะเป็นการขอให้แสดงความจำนงหรือรับบริจาคผ่านองค์กรอื่นใด ทั้งนี้ เมื่อโรงเรียนได้รับบริจาคแล้วจะต้องออกไปเสิร์ฟรับเงิน ของโรงเรียนให้ในทันทีทุกครั้ง หรือบริจาคผ่านระบบบริจาคอิเล็กทรอนิกส์ (e-Donation) และลงบัญชีควบคุม การใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของผู้บริจาค เพื่อให้มีหลักฐาน โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ ซึ่งใบเสิร์ฟรับเงินของโรงเรียนผู้บริจาคสามารถนำไปลดหย่อนภาษีได้

2. การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา หมายถึง การรับเงินหรือทรัพย์สินตามโครงการต่าง ๆ ของโรงเรียนเพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษา เพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของนักเรียน ตามที่คณะกรรมการ สถานศึกษาเห็นชอบแล้ว ซึ่งผู้ปกครองเห็นวามบุตรหลานจะได้รับประโยชน์จากโครงการดังกล่าว จึงมอบเงิน ทรัพย์สินให้ด้วยความสมัครใจ เมื่อโรงเรียนได้รับเงินหรือทรัพย์สินแล้วจะต้องออก ของโรงเรียนให้ทันที และลงบัญชีควบคุมการใช้จ่ายเงินให้ถูกต้อง มีหลักฐาน โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้

3. การเก็บเงินบำรุงการศึกษา หมายถึง การรับเงินจากผู้ปกครองที่มีความประสงค์ ต้องการจะให้บุตรหลานเพิ่มพูนประสิทธิภาพและคุณภาพการศึกษาดวยรูปแบบ วิธีการ สื่อ อุปกรณ์ และครูผู้สอน ที่ทำการสอนเพิ่มเติมจากเกณฑ์มาตรฐานทั่วไปของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นกรณีพิเศษด้วยความ สมัครใจ ซึ่งโรงเรียนต้องถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดโดยเคร่งครัดและพิจารณา กำหนดค่าใช้จ่ายตามความจำเป็น สำหรับใบเสิร์ฟรับเงินของโรงเรียน ที่เป็นราชการสามารถนำไปเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรได้ ตามประเภทและอัตรา ที่กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลังกำหนด

ทั้งนี้ การเรียกเก็บเงินบำรุงการศึกษา โรงเรียนจักต้องแจ้งค่าใช้จ่ายและรายละเอียด การเรียกเก็บเงินบำรุงการศึกษา พร้อมจำนวนเงิน ไว้ในประกาศการรับนักเรียนของโรงเรียนในช่วงของ การรับสมัครนักเรียนและช่วงเปิดภาคเรียน เพื่อให้ผู้ปกครองและนักเรียนได้รับทราบไว้โดยชัดเจน และต้องเปิดเผยให้ทราบโดยทั่วกัน พร้อมทั้งรายงานให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทราบ เพื่อทำหน้าที่ ควบคุม กำกับ ดูแลให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ถูกต้อง ตามกฎ ระเบียบ และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อมิให้ เกิดข้อร้องเรียน

4. การรับเงินแป๊ะเจี๊ยะ หมายถึง การรับเงินหรือทรัพย์สินจากผู้ที่ยอมมอบให้ในช่วงการรับนักเรียน โดยมีวัตถุประสงค์เป็นการแลกเปลี่ยนกับโอกาสในการเข้าเรียน กรณีดังกล่าวนี้ ไม่ว่าจะมอบให้โรงเรียน ผ่านสมาคมผู้ปกครองและครู ผ่านคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ถือเป็นการรับเงินหรือทรัพย์สิน ที่ผิดระเบียบของทางราชการ และขัดหรือแย้งกับมาตรการป้องกันการทุจริตในการเรียกรับทรัพย์สินหรือ ประโยชน์ตอบแทนเพื่อโอกาสในการเข้าเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงาน ป.ป.ช.

จึงเรียนมาเพื่อทราบและกำกับ ติดตาม พร้อมแจ้งให้โรงเรียนในสังกัดทราบเพื่อถือปฏิบัติ โดยเคร่งครัด ตลอดจนประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องได้ทราบทั่วกัน

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยตรี ธนุ วงษ์จินดา

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ด่วนที่สุด

ที่ ศธ ๐๔๐๐๖/ว ๕๑๑๐

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. ๑๐๓๐๐

๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

เรื่อง ทบทุนการรับเงินหรือทรัพย์สินเพื่อจัดการศึกษา

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ทุกเขต

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ศธ ๐๔๐๐๖/ว ๕๑๖๘
ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๑

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แจ้งเรื่องการรับเงินและทรัพย์สินเพื่อจัดการศึกษา ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขตและสถานศึกษาในสังกัดเพื่อซักซ้อมแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรับเงินบริจาค การรับเงินแป๊ะเจี๊ยะ การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา และการเก็บเงินบำรุงการศึกษา ให้มีความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันและเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นกรอบในการกำกับ ติดตาม และวินิจฉัย กรณีเกิดข้อร้องเรียน ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ในการนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขอแจ้งว่า เพื่อให้การดำเนินการรับนักเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการรับเงินหรือทรัพย์สินเพื่อจัดการศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ถูกต้อง ตามกฎ ระเบียบ และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง จึงขอทบทวนการปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้

๑. การรับบริจาค หมายถึง การที่ผู้บริจาคมีความประสงค์จะบริจาคเงินหรือทรัพย์สินให้แก่โรงเรียนด้วยความเต็มใจเพื่อการกุศลโดยมิหวังผลตอบแทนใด ๆ โรงเรียนสามารถรับบริจาคได้ทั่วไป ยกเว้นช่วงเวลาการรับนักเรียน ต้องไม่มีการขอรับบริจาคจากผู้ปกครอง ไม่ว่าจะเป็นการขอให้แสดงความจำนงหรือบริจาคผ่านองค์กรอื่นใด ทั้งนี้ เมื่อโรงเรียนได้รับบริจาคแล้วจะต้องออกใบเสร็จรับเงินของโรงเรียนให้ในทันทีทุกครั้ง หรือบริจาคผ่านระบบบริจาคอิเล็กทรอนิกส์ (e-Donation) และลงบัญชีควบคุมการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของผู้บริจาค เพื่อให้มีหลักฐาน โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ ซึ่งใบเสร็จรับเงินของโรงเรียนผู้บริจาคสามารถนำไปลดหย่อนภาษีได้

๒. การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา หมายถึง การรับเงินหรือทรัพย์สินตามโครงการต่าง ๆ ของโรงเรียนเพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษา เพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของนักเรียน ตามที่คณะกรรมการสถานศึกษาเห็นชอบแล้ว ซึ่งผู้ปกครองเห็นว่าบุตรหลานจะได้รับประโยชน์จากโครงการดังกล่าว จึงมอบเงินหรือทรัพย์สินให้ด้วยความสมัครใจ เมื่อโรงเรียนได้รับเงินหรือทรัพย์สินแล้วจะต้องออกใบเสร็จรับเงินของโรงเรียนให้ทันที และลงบัญชีควบคุมการใช้จ่ายเงินให้ถูกต้อง มีหลักฐาน โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้

๓. การเก็บเงินบำรุงการศึกษา หมายถึง การรับเงินจากผู้ปกครองที่มีความประสงค์ต้องการจะให้บุตรหลานเพิ่มพูนประสิทธิภาพและคุณภาพการศึกษาด้วยรูปแบบ วิธีการ สื่อ อุปกรณ์ และครูผู้สอนที่ทำการสอนเพิ่มเติมจากเกณฑ์มาตรฐานทั่วไปของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นกรณีพิเศษด้วยความสมัครใจ ซึ่งโรงเรียนต้องถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

โดยเคร่งครัด...

“เรียนดี มีความสุข”

โดยเคร่งครัดและพิจารณากำหนดค่าใช้จ่ายตามความจำเป็น สำหรับใบเสร็จรับเงินของโรงเรียน ผู้ปกครองที่เป็นข้าราชการสามารถนำไปเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรได้ ตามประเภทและอัตราที่กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลังกำหนด

ทั้งนี้ การเรียกเก็บเงินบำรุงการศึกษา โรงเรียนจะต้องแจ้งค่าใช้จ่ายและรายละเอียดการเรียกเก็บเงินบำรุงการศึกษา พร้อมจำนวนเงิน ไว้ในประกาศการรับนักเรียนของโรงเรียนในช่วงของการรับสมัครนักเรียนและช่วงเปิดภาคเรียน เพื่อให้ผู้ปกครองและนักเรียนได้รับทราบไว้โดยชัดเจน และต้องเปิดเผยให้ทราบโดยทั่วกัน พร้อมทั้งรายงานให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทราบ เพื่อทำหน้าที่ควบคุม กำกับ ดูแลให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ถูกต้อง ตามกฎ ระเบียบ และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อมิให้เกิดข้อร้องเรียน

๔. การรับเงินแป๊ะเจี๊ยะ หมายถึง การรับเงินหรือทรัพย์สินจากผู้ที่มีมอบให้ในช่วงการรับนักเรียน โดยมีวัตถุประสงค์เป็นการแลกเปลี่ยนกับโอกาสในการเข้าเรียน กรณีดังกล่าวนี้ ไม่ว่าจะมอบให้โรงเรียนผ่านสมาคมผู้ปกครองและครู ผ่านคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ถือเป็นการรับเงินหรือทรัพย์สินที่ผิดระเบียบของทางราชการ และขัดหรือแย้งกับมาตรการป้องกันการทุจริตในการเรียกรับทรัพย์สินหรือประโยชน์ตอบแทนเพื่อโอกาสในการเข้าเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงาน ป.ป.ช.

จึงเรียนมาเพื่อทราบและกำกับ ติดตาม พร้อมแจ้งให้โรงเรียนในสังกัดทราบเพื่อถือปฏิบัติ โดยเคร่งครัด ตลอดจนประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องได้ทราบทั่วกัน

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยตรี

(ธนุ รวงษ์จินดา)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลุ่มวิจัยและพัฒนานโยบาย

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๕๕๓๐ ๐ ๒๒๘๘ ๕๘๓๙

“เรียนดี มีความสุข”

ที่ ศธ ๐๔๐๐๒/ว ๒๙๖๘

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. ๑๐๓๐๐

๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๑

เรื่อง การรับเงินและทรัพย์สินเพื่อการจัดการศึกษา

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต และผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นหน่วยเบิกทุกโรงเรียน

- อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๔๐๐๒/๑๔๙๘ ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๑ และด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๔๐๐๒/ว ๑๖๙๙ ลงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๑
๒. หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ศธ ๐๔๐๐๒/ว ๒๖๓ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๐
๓. หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ศธ ๐๔๐๐๒/ว ๑๘๙ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๑

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แจ้งประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เงินบำรุงการศึกษาสถานศึกษา แนวปฏิบัติในเรื่องการรับบริจาคตลอดจนกำกับ เรื่องการห้ามมิให้รับเงิน เป๊ะเจี๊ยะระหว่างการรับนักเรียน ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ในทางปฏิบัติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ทราบว่ายังมีความเข้าใจที่สับสน ไม่ชัดเจน มีการดำเนินการไปในทางที่แตกต่างไปจากเกณฑ์ที่กำหนด ตลอดจนมีการร้องเรียนอยู่เนือง ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน จึงขอซ่อมความเหมาะสมและแนวปฏิบัติ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะใช้กรอบในการกำกับ ติดตาม และวินิจฉัย กรณีเกิดความร้องเรียน ดังนี้

๑. การรับบริจาค หมายถึง การที่ผู้บริจาคมีความประสงค์จะบริจาคเงินหรือทรัพย์สินให้แก่โรงเรียน ด้วยความเต็มใจเพื่อการกุศลโดยมิหวังผลตอบแทนใดๆ โรงเรียนสามารถรับบริจาคได้ทั่วไป ยกเว้นช่วงเวลาการรับนักเรียน ต้องไม่มีการขอรับบริจาคจากผู้ปกครอง ไม่ว่าจะเป็นการขอให้แสดงความจำนงหรือรับบริจาคผ่านองค์กรอื่นใด เมื่อโรงเรียนได้รับบริจาคแล้วจะต้องออกใบเสร็จรับเงินของโรงเรียนให้ในทันทีทุกครั้ง และลงบัญชีควบคุมการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของผู้รับบริจาค เพื่อให้มีหลักฐาน โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ ซึ่งใบเสร็จรับเงินของโรงเรียนผู้บริจาคสามารถนำไปลดหย่อนภาษีได้

๒. การรับเงินแป๊ะเจี๊ยะ หมายถึง การรับเงินหรือทรัพย์สินจากผู้ที่มีมอบให้ในช่วงการรับนักเรียน โดยมีวัตถุประสงค์เป็นการแลกเปลี่ยนกับโอกาสเข้าเรียน กรณีดังกล่าวนี้ ไม่ว่าจะมอบให้โรงเรียนผ่านสมาคมผู้ปกครอง และครู ผ่านคณะกรรมการสถานศึกษา ถือเป็นการรับเงินหรือทรัพย์สินที่ผิดระเบียบของทางราชการ

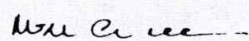
๓. การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา หมายถึง การรับเงินหรือทรัพย์สินตามโครงการต่างๆ ของโรงเรียนเพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษา เพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของนักเรียน ตามที่คณะกรรมการสถานศึกษาเห็นชอบแล้ว ซึ่งผู้ปกครองเห็นว่าบุตรหลานจะได้รับประโยชน์จากโครงการดังกล่าว จึงมอบเงินหรือทรัพย์สินให้ด้วยความสมัครใจเมื่อโรงเรียนได้รับเงินหรือทรัพย์สินแล้ว จะต้องออกใบเสร็จรับเงินของโรงเรียนให้ทันที และลงบัญชีควบคุมการใช้จ่ายเงินให้ถูกต้อง มีหลักฐาน โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้

๔. การเก็บเงินบำรุงการศึกษา หมายถึง การรับเงินจากผู้ปกครองที่มีความประสงค์ต้องการจะให้บุตรหลานเพิ่มพูนประสิทธิภาพและคุณภาพการศึกษาด้วยรูปแบบ วิธีการ สื่อ อุปกรณ์ และครูผู้สอนที่ทำการสอนเพิ่มเติมจากเกณฑ์มาตรฐานทั่วไปของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นกรณีพิเศษโดยความสมัครใจ ซึ่งโรงเรียนต้องถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดโดยเคร่งครัดและพิจารณา กำหนดค่าใช้จ่ายตามความจำเป็น ตามหนังสือที่อ้างถึง สำหรับใบเสร็จรับเงินของโรงเรียนผู้ปกครองที่เป็นข้าราชการสามารถนำไปเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรได้ ตามประเภทและอัตราที่กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลังกำหนด

อนึ่ง ในการเก็บเงินบำรุงการศึกษา โรงเรียนจะต้องปิดประกาศรายการที่จัดเก็บพร้อมทั้งจำนวนเงิน โดยเปิดเผยให้ทราบโดยทั่วกันในช่วงการรับสมัครนักเรียนและก่อนช่วงเปิดเทอม พร้อมทั้งรายงานให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทราบ เพื่อทำหน้าที่ควบคุม กำกับ ดูแลมิให้เกิดข้อร้องเรียน

จึงเรียนมาเพื่อทราบและแจ้งให้โรงเรียนในสังกัดทราบเพื่อถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด ตลอดจนประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องได้ทราบทั่วกัน

ขอแสดงความนับถือ

(คุณหญิงกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักการคลังและสินทรัพย์

โทร. ๐ ๒๖๒๘ ๕๔๑๒, ๐ ๒๖๒๘ ๕๖๓๒

โทรสาร ๐ ๒๖๒๘ ๕๔๑๒, ๐ ๒๖๒๘ ๘๙๘๘

ที่มา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน